

MỘT SỐ BIỆN PHÁP XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG TRONG VÀ NGOÀI LỚP HỌC THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM

Hoàng Thị Hải Quế
Trường Đại học Nghệ An

Tóm tắt: Môi trường giáo dục, bao gồm không gian trong và ngoài lớp học, là yếu tố có ảnh hưởng đáng kể đến hiệu quả dạy học của giáo viên và quá trình học tập của trẻ. Đặc điểm của từng môi trường quy định loại hình hoạt động và trò chơi mà trẻ tham gia, qua đó tác động trực tiếp đến sự phát triển của trẻ. Vì vậy, việc tổ chức cho trẻ được học tập và vui chơi trong cả hai môi trường là cần thiết nhằm đáp ứng nhu cầu “học thông qua chơi”. Xây dựng môi trường giáo dục phù hợp không chỉ là điều kiện để giáo viên triển khai hiệu quả Chương trình Giáo dục mầm non, mà còn là phương tiện hỗ trợ quá trình phát triển toàn diện, hài hòa của trẻ theo đặc điểm cá nhân và lứa tuổi.

Từ khóa: Môi trường giáo dục, môi trường trong lớp học, môi trường ngoài lớp học, học thông qua chơi, lấy trẻ làm trung tâm.

SOME MEASURES TO BUILD AN ENVIRONMENT IN AND OUT OF THE CLASSROOM FROM A CHILD – CENTERED PERSPECTIVE

Abstract: The educational environment, including space inside and outside the classroom, is a factor that significantly affects the teaching effectiveness of teachers and the learning process of children. The characteristics of each environment determine the types of activities and games that children participate in, thereby directly affecting the child's development. Therefore, organizing children to learn and play in both environments is necessary to meet the need for “learning through play”. Building a suitable educational environment is not only a condition for teachers to effectively implement the Preschool Education Program, but also a means to support the comprehensive and harmonious development of children according to their individual characteristics and age.

Keyword: Educational environment, classroom environment, outside classroom environment, learning through play, child-centered.

Nhận bài: 23/09/2025

Phản biện: 23/10/2025

Duyệt đăng: 27/10/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục mầm non hiện nay, quan điểm “lấy trẻ làm trung tâm” được xem là định hướng cốt lõi nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo và tiềm năng của mỗi cá nhân trẻ. Theo quan điểm này, môi trường giáo dục – bao gồm không gian trong và ngoài lớp học – không chỉ là nơi diễn ra các hoạt động chăm sóc, giáo dục mà còn là yếu tố tích cực tác động đến sự hình thành và phát triển toàn diện của trẻ. Thực tiễn cho thấy, môi trường được tổ chức khoa học, linh hoạt, phong phú về học liệu và cơ hội trải nghiệm sẽ khơi gợi hứng thú, tăng cường khả năng khám phá, giao tiếp và hợp tác của trẻ trong quá trình “học qua chơi”. Tuy nhiên, tại nhiều cơ sở giáo dục mầm non, việc xây dựng môi trường theo hướng lấy trẻ làm trung tâm vẫn còn mang tính hình thức, thiếu sự gắn kết giữa không gian trong lớp và ngoài trời, chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu phát triển đa dạng của trẻ. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết phải nghiên cứu, xác định các biện pháp tổ chức môi trường học tập phù hợp, vừa đảm bảo tính sư phạm, vừa tôn trọng đặc điểm, nhu cầu và hứng thú của trẻ. Bài báo này tập trung đề xuất một số biện pháp xây dựng môi trường trong và ngoài lớp học theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục mầm non trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Xây dựng và tổ chức môi trường ngoài lớp học

Môi trường ngoài lớp học là bộ phận quan trọng trong tổng thể môi trường giáo dục mầm non, tạo điều kiện cho trẻ được học tập thông qua trải nghiệm, khám phá và tương tác với thế giới xung quanh. Khác với không gian trong lớp – vốn mang tính cấu trúc và định hướng cao – môi trường ngoài lớp học mở ra cơ hội để trẻ vận động, quan sát, giao tiếp và thể hiện năng lực cá nhân trong bối cảnh tự nhiên, linh hoạt hơn. Theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, môi trường này không chỉ phục vụ nhu cầu vui chơi mà còn là phương tiện giúp trẻ phát triển toàn diện về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm – xã hội và thẩm mỹ. Tuy nhiên, thực tế cho thấy việc xây dựng và tổ chức hoạt động ngoài lớp học ở nhiều cơ sở mầm non vẫn chưa được quan tâm đúng mức, còn hạn chế về tính khoa học, tính mở và khả năng tích hợp với chương trình giáo dục. Vì vậy, việc nghiên cứu, đề xuất các biện pháp xây dựng môi trường ngoài lớp học theo hướng phù hợp với đặc điểm, nhu cầu và hứng thú của trẻ là cần thiết nhằm nâng cao chất lượng giáo dục mầm non hiện nay.

2.1.1. Tổ chức không gian ngoài lớp học linh hoạt, đa dạng theo chủ đề phát triển của trẻ

Môi trường ngoài lớp học cần được thiết kế linh hoạt, mở và có khả năng biến đổi theo từng chủ đề giáo dục nhằm tạo điều kiện cho trẻ được trải nghiệm, khám phá và sáng tạo. Không gian này không chỉ là nơi vận động thể chất mà còn là “phòng học mở” kích thích tư duy và cảm xúc của trẻ. Giáo viên cần khai thác tối đa điều kiện sẵn có của sân trường, vườn cây, góc thiên nhiên... để bố trí các khu vực hoạt động như khu chơi cát – nước, khu vẽ sáng tạo, khu trồng cây, khu vận động thể chất và khu quan sát thiên nhiên. Việc phân khu rõ ràng nhưng không cứng nhắc giúp trẻ được tự do lựa chọn, di chuyển và hợp tác trong quá trình chơi. Đồng thời, giáo viên cần thường xuyên thay đổi cách bố trí, bổ sung học liệu từ thiên nhiên như lá cây, hòn sỏi, cành khô, hạt giống... nhằm làm mới không gian, duy trì hứng thú và khuyến khích trẻ tư duy sáng tạo. Việc tổ chức không gian ngoài lớp học linh hoạt, gần gũi và đa dạng sẽ giúp trẻ hình thành các kỹ năng vận động, giao tiếp, hợp tác, cũng như phát triển năng lực quan sát, khám phá thế giới tự nhiên – những nền tảng quan trọng của sự phát triển toàn diện.

2.1.2. Tăng cường sử dụng nguyên vật liệu mở và học liệu từ thiên nhiên trong hoạt động ngoài trời

Theo quan điểm “lấy trẻ làm trung tâm”, nguyên vật liệu mở đóng vai trò quan trọng trong việc kích thích sự sáng tạo và khả năng tự khám phá của trẻ. Trong môi trường ngoài lớp học, giáo viên nên tận dụng các nguyên vật liệu dễ kiếm, thân thiện với môi trường như lá cây, vỏ ốc, sỏi, chai nhựa, ống tre, vải vụn... để làm học liệu cho trẻ. Những vật liệu này không chỉ gần gũi, an toàn mà còn giúp trẻ phát huy trí tưởng tượng, tạo nên sản phẩm độc đáo thông qua các hoạt động như xây dựng mô hình, sáng tác nghệ thuật hay trò chơi nhóm. Việc sử dụng học liệu thiên nhiên còn giúp trẻ hình thành ý thức bảo vệ môi trường, trân trọng nguồn tài nguyên xung quanh và phát triển năng lực thẩm mỹ. Giáo viên giữ vai trò là người hướng dẫn, gợi mở, khuyến khích trẻ tự lựa chọn và sử dụng vật liệu phù hợp với ý tưởng của mình, thay vì áp đặt cách chơi hay sản phẩm cụ thể. Nhờ đó, mỗi hoạt động ngoài trời trở thành quá trình học tập tích cực, trong đó trẻ được trải nghiệm,

sáng tạo và phát triển tư duy linh hoạt, góp phần hiện thực hóa mục tiêu “học qua chơi” trong giáo dục mầm non.

2.1.3. Kết nối hoạt động ngoài lớp học với đời sống thực tiễn của trẻ

Một môi trường giáo dục hiệu quả cần đảm bảo tính thực tiễn, giúp trẻ học thông qua các trải nghiệm gần gũi với cuộc sống hằng ngày. Trong hoạt động ngoài lớp học, giáo viên có thể tổ chức các hoạt động gắn với thực tế như trồng cây, chăm sóc vườn rau, quan sát sự thay đổi của thời tiết, tham gia thu gom rác, phân loại vật liệu tái chế hoặc tổ chức các “phiên chợ mini” với sản phẩm do trẻ làm ra. Những hoạt động này giúp trẻ nhận thức rõ mối liên hệ giữa học và đời sống, từ đó hình thành ý thức lao động, tinh thần trách nhiệm và kỹ năng xã hội. Bên cạnh đó, việc kết nối môi trường học với cộng đồng – như mời phụ huynh, người dân địa phương tham gia hướng dẫn trẻ trải nghiệm – sẽ tạo nên không gian học tập mở, mang tính tương tác cao. Giáo viên cần đóng vai trò điều phối, định hướng, đảm bảo hoạt động diễn ra an toàn, có mục tiêu rõ ràng và phù hợp với khả năng của trẻ. Khi môi trường ngoài lớp học phản ánh đời sống thực tiễn, trẻ không chỉ được phát triển tri thức và kỹ năng mà còn hình thành thái độ tích cực đối với học tập, con người và thế giới xung quanh.

Có thể thấy, việc xây dựng môi trường ngoài lớp học theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm không chỉ tạo cơ hội cho trẻ được học thông qua trải nghiệm thực tiễn mà còn góp phần hình thành nền tảng quan trọng cho sự phát triển toàn diện. Thông qua các hoạt động khám phá thiên nhiên, tương tác xã hội và sáng tạo trong không gian mở, trẻ được củng cố nhiều kỹ năng nền tảng như giao tiếp, hợp tác, tư duy phản biện, khả năng giải quyết vấn đề và tinh thần trách nhiệm đối với môi trường sống. Tuy nhiên, để đảm bảo sự phát triển hài hòa giữa các lĩnh vực và duy trì tính liên tục của quá trình giáo dục, môi trường ngoài lớp học cần được gắn kết chặt chẽ với môi trường trong lớp học – nơi diễn ra phần lớn các hoạt động học tập có mục tiêu, có cấu trúc sự phạm rõ ràng. Môi trường trong lớp học đóng vai trò trung tâm trong việc tổ chức, củng cố và mở rộng những tri thức, kỹ năng mà trẻ đã tiếp thu từ trải nghiệm ngoài trời. Việc thiết kế, bố trí và tổ chức các khu vực

học tập, góc chơi trong lớp cần được định hướng theo cùng triết lý “lấy trẻ làm trung tâm”, bảo đảm tính mở, tính linh hoạt và tính tương tác cao. Như vậy, sự kết nối hài hòa giữa hai loại hình môi trường – trong và ngoài lớp học – sẽ tạo nên một hệ sinh thái giáo dục toàn diện, nơi trẻ được học bằng hành động, trải nghiệm và sáng tạo trong những ngữ cảnh phong phú, đa dạng, phù hợp với đặc điểm tâm lý và nhu cầu phát triển của lứa tuổi mầm non.

2.2. Xây dựng và tổ chức môi trường trong lớp học

Môi trường trong lớp học là không gian giáo dục chủ đạo, nơi diễn ra phần lớn các hoạt động học tập, vui chơi và tương tác giữa trẻ với giáo viên cũng như với bạn bè. Theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, môi trường trong lớp không chỉ là nơi tổ chức hoạt động dạy học mà còn là “không gian sư phạm mở” giúp trẻ chủ động khám phá, trải nghiệm và phát huy tiềm năng cá nhân. Một môi trường lớp học được thiết kế phù hợp cần bảo đảm tính thẩm mỹ, an toàn, linh hoạt, đồng thời khuyến khích trẻ được lựa chọn, thể hiện ý tưởng và tham gia vào quá trình học tập một cách tự nhiên, tích cực. Môi trường này đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển các năng lực cốt lõi của trẻ mầm non như tư duy sáng tạo, khả năng giao tiếp, hợp tác, tự phục vụ và tự điều chỉnh hành vi. Thực tiễn cho thấy, việc xây dựng môi trường trong lớp học theo hướng lấy trẻ làm trung tâm không chỉ nâng cao hiệu quả giáo dục mà còn góp phần tạo dựng văn hóa học tập tích cực, nhân văn, lấy sự phát triển của trẻ làm mục tiêu trung tâm của mọi hoạt động sư phạm.

2.2.1. Thiết kế không gian lớp học thẩm mỹ, thân thiện và tối ưu hoá trải nghiệm hoạt động của trẻ

Đối với trẻ mầm non, chơi và học đi liền với nhau. Vì vậy, việc tạo môi trường vui chơi lành mạnh có vai trò quan trọng trong việc phát triển tự duy và tình cảm của trẻ. Đây cũng là lý do tại sao giáo viên nên chú ý vào việc bố trí, sắp xếp không gian chơi thân thiện với trẻ. Việc thiết kế không gian hoạt động trong lớp học cho trẻ mầm non ngoài việc tuân thủ tiêu chuẩn chất lượng theo các quy định hiện hành cần chú ý đến các yêu cầu sau:

Phòng/lớp bố trí, sắp xếp gọn gàng, quen thuộc với cuộc sống hằng ngày của trẻ, thể hiện các nét văn hóa riêng của cộng đồng và địa phương;

Không gian các khu vực hoạt động cần được phân chia phù hợp với diện tích, cơ cấu phòng/lớp, vị trí cửa ra vào, cửa sổ, các mảng tường và số lượng trẻ của lớp. Đảm bảo phòng được thông thoáng, có ánh sáng phù hợp, tận dụng tối đa nguồn ánh sáng tự nhiên;

Đảm bảo không gian để tổ chức các hoạt động tập thể, hoạt động theo nhóm nhỏ và cá nhân, các hoạt động trong lớp và ngoài trời; có không gian riêng để cất giữ đồ đạc cá nhân của trẻ và giáo viên;

Tùy thuộc vào điều kiện thực tế để thiết lập số góc hoạt động. Nếu diện tích rộng, đồ dùng, đồ chơi phong phú, giáo viên có thể chia phòng/lớp thành nhiều góc để đáp ứng nhu cầu hoạt động của nhiều nhóm trẻ trong lớp. Nếu diện tích lớp chật hẹp, tùy vào mục tiêu, nội dung của từng hoạt động, từng chủ đề, giáo viên cố gắng tạo một số góc nhất định để trẻ có cơ hội hoạt động nhằm đạt mục tiêu giáo dục đã đề ra. Có thể bố trí, sắp xếp một số góc hoạt động ở trong phòng hoặc ngoài hành lang lớp học.

2.2.2. Tổ chức các khu vực hoạt động trong lớp học linh hoạt, khoa học, phù hợp với nhu cầu, hứng thú của trẻ

Các khu vực/góc hoạt động trong lớp của trẻ mẫu giáo được xác định tùy thuộc vào diện tích thực tế, đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị, số lượng và lứa tuổi của trẻ, nội dung giáo dục đang tiến hành, cụ thể:

Các khu vực/góc phổ biến nhất là: Khu vực chơi đóng vai (gia đình, bác sỹ, bán hàng); xây dựng; khám phá khoa học (thiên nhiên, tính chất của nước: thí nghiệm chìm/nổi, chơi đong, đo nước...); nghệ thuật (tạo hình, âm nhạc); học tập-sách...;

Có các góc cố định, nhưng cũng có thể có một số góc không cố định (có thể sắp xếp thêm/bớt hoặc di chuyển) tùy theo nhu cầu thực tế;

Có thể mở rộng các góc chơi theo khả năng sáng tạo của giáo viên, nhu cầu, hứng thú của trẻ, đặc trưng của địa phương...

Có góc cá nhân cho trẻ thư giãn, nghỉ ngơi khi có nhu cầu (nếu có thể);

Có thể bố trí, sắp xếp một số góc hoạt động ở trong phòng hoặc ngoài hành lang lớp học.

Khi sắp xếp, bố trí khu vực/góc hoạt động trong lớp, giáo viên cần phải xem xét và trả lời những câu hỏi: Những góc/khu vực này có phù hợp với nội dung giáo dục chủ đề đang triển khai hay không? Có đủ góc/khu vực cho tất cả các nhóm trẻ chơi không? Có đủ các linh vực chưa? Bố trí thế nào để thuận tiện cho trẻ di chuyển và hoạt động, không ảnh hưởng lẫn nhau?

Các khu vực/góc cần được sắp xếp, bố trí sao cho thuận tiện, hợp lý, linh hoạt, dễ thay đổi, đáp ứng nhu cầu, hứng thú hoạt động, vui chơi của trẻ. Có thể sắp xếp, bố trí như sau:

Sắp xếp những khu vực hoạt động có mối liên hệ với nhau ở gần nhau (góc phân vai gần góc nghệ thuật);

Sử dụng giá, kệ, đồ dùng... để tạo ranh giới giữa các góc/khu vực;

Có khu vực hoạt động trong phòng, có khu vực hoạt động ở ngoài hành lang là tùy thuộc vào điều kiện thực tế của nhóm/lớp;

Bố trí đảm bảo để trẻ có thể di chuyển dễ dàng giữa các khu vực/góc hoạt động mà không va chạm vào nhau hoặc vấp ngã hay va chạm vào đồ vật;

Mỗi khu vực/góc hoạt động có đồ dùng, đồ chơi, học liệu đặc trưng. Ví dụ:

+ Góc phân vai/đóng vai (gồm trò chơi: gia đình, bác sỹ, bán hàng...): gồm các đồ dụng như: có nhiều trang phục, giường, chiếu, gối, chăn, bếp đồ làm bếp, đồ bác sỹ, học liệu liên quan đến chủ đề, đến nội dung hoạt động;

+ Góc xây dựng (gồm có trò chơi xây dựng, lắp ráp, ghép hình...): có đủ các loại khối lắp ghép và vật liệu, phụ kiện, đồ chơi động vật, thực vật, phương tiện giao thông (ô tô, xe máy, xe đạp,.. và một số nguyên vật liệu mở khác);

+ Góc nghệ thuật (tạo hình, âm nhạc): Góc nghệ thuật gồm các nguyên vật liệu mở và các dụng cụ như: bàn, ghế, giá đựng, giá treo, giá vẽ, bút vẽ, sáp màu, phân, đất, bột nặn, kéo, các dụng cụ âm nhạc, trang phục biểu diễn... để thực hiện các hoạt động khác nhau (vẽ, nặn, tô, cắt dán, biểu diễn văn nghệ);

+ Góc khám phá khoa học (thiên nhiên, thí nghiệm vật chìm/nổi, chơi đong, đo nước...) gồm: cát, xẻng, xô, chậu nước, dụng cụ đong, đo, sỏi, đá, vỏ sò, cành cây, rơm, sợi dây, tạp dề bằng ni lông để tránh ướt quần áo của trẻ, tranh ảnh, kính lúp...;

+ Góc thư viện: có giá sách, bàn ghế, đệm ngồi...; các loại tranh, ảnh, sách tranh, truyện tranh, tạp chí, các loại tạp chí bằng tranh dành cho trẻ em...;

Các khu vực/góc hoạt động phải được bố trí hấp dẫn, kích thích trẻ tự lựa chọn tham gia vào hoạt động theo hứng thú, sở thích và khả năng của mỗi trẻ. Đồ dùng, đồ chơi ở các góc được sắp xếp nơi trẻ dễ thấy, dễ lấy, dễ dùng, dễ cất hoặc bỏ vào rổ/khay/hộp hấp dẫn, gọi mở và có dán tên loại tạo điều kiện để trẻ phân biệt khi sử dụng và sắp xếp gọn gàng sau khi chơi. Không cất đồ chơi vào tủ để trưng bày, vào túi để cho mới. Không treo trên cao, dán trên tường quá tầm với của trẻ. Không xếp chồng chất đồ chơi lên nhau. Không để đồ chơi nơi bẩn, tối tăm.

2.2.3. Lựa chọn và sử dụng đa dạng, linh hoạt đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị trong lớp học nhằm kích thích sự phát triển toàn diện của trẻ

Giáo dục mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm, đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị và nguyên vật liệu không chỉ là công cụ hỗ trợ mà còn là phương tiện sư phạm quan trọng, góp phần hình thành tri thức, kỹ năng và phẩm chất của trẻ. Việc lựa chọn và sử dụng các học liệu này cần bảo đảm tính an toàn tuyệt đối, phù hợp với đặc điểm tâm – sinh lý, thể chất và nhu cầu phát triển của từng độ tuổi. Toàn bộ đồ dùng, đồ chơi phải đa dạng, phong phú, có giá trị giáo dục và thẩm mỹ, không mang yếu tố bạo lực, được làm từ chất liệu thân thiện, an toàn và gần gũi với trẻ.

Giáo viên cần tăng cường sử dụng nguyên vật liệu mở và vật liệu thiên nhiên, như lá cây, hạt, vỏ hộp, giấy, cát, sỏi, tre, nhựa tái chế... để khuyến khích trẻ sáng tạo, giải quyết vấn đề và rèn luyện kỹ năng thao tác. Những vật liệu này không chỉ giúp trẻ phát triển tư duy và trí tưởng tượng mà còn góp phần hình thành ý thức bảo vệ môi trường, trân trọng tài nguyên địa phương. Ngoài ra, việc bổ sung yếu tố văn hóa địa phương và đa dạng dân tộc thông qua tranh ảnh, trang phục, vật dụng truyền thống sẽ giúp trẻ mở rộng hiểu biết và phát triển năng lực thẩm mỹ – xã hội.

Đồ dùng, đồ chơi và học liệu cần được sắp xếp hợp lý, có tính mở, dễ quan sát, dễ lấy và dễ cất, phù hợp với từng góc hoạt động, chủ đề giáo dục và điều kiện thực tiễn của lớp học. Giáo viên nên

thường xuyên thay đổi, bổ sung để tạo sự mới mẻ, duy trì hứng thú và đáp ứng nhu cầu chơi – học của trẻ. Việc quan sát, đánh giá cách trẻ sử dụng đồ dùng, đồ chơi giúp giáo viên điều chỉnh hoạt động, lựa chọn học liệu phù hợp và xây dựng kế hoạch giáo dục tiếp theo, góp phần phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất của trẻ trong môi trường học tập giàu tính trải nghiệm.

III. KẾT LUẬN

Xây dựng môi trường giáo dục trong và ngoài lớp học theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm là yêu cầu tất yếu nhằm hiện thực hóa mục tiêu phát triển toàn diện cho trẻ mầm non. Môi trường

không chỉ là không gian vật chất mà còn là yếu tố sư phạm định hướng, tác động đến quá trình hình thành nhân cách, năng lực và phẩm chất của trẻ. Việc tổ chức môi trường cần bảo đảm tính mở, linh hoạt, an toàn, thẩm mỹ và phù hợp với đặc điểm, nhu cầu, hứng thú của từng trẻ. Các biện pháp được đề xuất trong nghiên cứu góp phần hỗ trợ giáo viên thiết kế, quản lý và khai thác hiệu quả môi trường giáo dục, tạo điều kiện để trẻ được học bằng trải nghiệm, sáng tạo và tương tác tích cực. Qua đó, chất lượng giáo dục mầm non được nâng cao theo hướng hiện đại, nhân văn và bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2021), *Chương trình giáo dục mầm non. Ban hành theo Văn bản hợp nhất số 01/2021 ngày 13 tháng 4 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.*
- Nguyễn Thị Hiền (2008), *Phát triển và tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non*, Nhà xuất bản Giáo dục.
- TS. Trần Thị Minh Huệ, TS. Vũ Thị Thủy (2022), *Tổ chức hoạt động vui chơi cho trẻ mầm non*, NXB Đại học Thái Nguyên.
- Hoàng Thị Phương (2008), *Giáo trình Lí luận và phương pháp hướng dẫn trẻ làm quen với môi trường xung quanh*, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.
- Hoàng Thị Phương (Chủ biên), Lê Thị Bắc Lý, Bùi Thị Lâm, Nguyễn Mạnh Tuấn, Nguyễn Thị Mỹ Dung, Vũ Thanh Vân (2021), *Tổ chức hoạt động giáo dục theo hướng trải nghiệm cho trẻ ở trường mầm non*, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.